

PHIẾU SỐ 16

Thứ ..... Ngày .....

ĐIỂM SỐ

Họ tên: .....

Nhận xét: .....

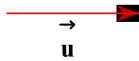
(Ước mơ chỉ thành hiện thực khi bạn nỗ lực hành động,

Hãy hành động vì ước mơ của bạn !)

BÀI 16. PHƯƠNG TRÌNH ĐƯỜNG THẲNG

1 Véc tơ chỉ phương của đường thẳng

Δ

$\vec{u} \neq \vec{0}$ được gọi là một VTCP của đường thẳng Δ , nếu giá của $\vec{u}$ // hoặc trùng Δ

Nhận xét :

- Mỗi đường thẳng có vô số VTCP, chúng cùng phương với nhau
- Nếu $\vec{u} \neq \vec{0}$ là 1 VTCP thì $k\vec{u}$ với $k \neq 0$ cũng là 1 VTCP

2. Phương trình tham số, chính tắc.

✓ Phương trình tham số của đường thẳng Δ đi qua điểm $M_0(x_0; y_0; z_0)$ và

$$\text{có vec tơ chỉ phương } \vec{a} = (a_1; a_2; a_3), a \neq 0 : \begin{cases} x = x_0 + a_1 t \\ y = y_0 + a_2 t \\ z = z_0 + a_3 t \end{cases}$$

✓ Nếu $a_1; a_2; a_3$ đều khác không. Phương trình đường thẳng Δ viết dưới

$$\text{dạng chính tắc như sau: } \frac{x - x_0}{a_1} = \frac{y - y_0}{a_2} = \frac{z - z_0}{a_3}$$

Câu 1: Trong không gian $Oxyz$, cho đường thẳng d đi qua điểm $M(0; -1; 4)$ và nhận vectơ $\vec{u} = (3; -1; 5)$ làm vectơ chỉ phương. Hệ phương trình nào sau đây là phương trình tham số của d ?

A.
$$\begin{cases} x = 3t \\ y = 1 - t \\ z = 4 + 5t \end{cases}$$

B.
$$\begin{cases} x = 3 \\ y = -1 - t \\ z = 5 + 4t \end{cases}$$

C.
$$\begin{cases} x = 3t \\ y = -1 - t \\ z = 4 + 5t \end{cases}$$

D.
$$\begin{cases} x = 3t \\ y = 1 - t \\ z = -4 + 5t \end{cases}$$

Câu 2: Trong không gian $Oxyz$, đường thẳng Δ đi qua $M(1; 2; -3)$ nhận vectơ $\vec{u} = (-1; 2; 1)$ làm vectơ chỉ phương có phương trình là

A.
$$\frac{x+1}{-1} = \frac{y+2}{2} = \frac{z-3}{1}$$

B.

$$\frac{x-1}{1} = \frac{y-2}{-2} = \frac{z+3}{1}$$

C.
$$\frac{x-1}{1} = \frac{y-2}{2} = \frac{z-3}{-1}$$

D.
$$\frac{x-1}{-1} = \frac{y-2}{2} = \frac{z+3}{1}$$

Câu 3: Trong không gian $Oxyz$, cho $E(-1; 0; 2)$ và $F(2; 1; -5)$. Phương trình đường thẳng EF là

A.
$$\frac{x-1}{3} = \frac{y}{1} = \frac{z+2}{-7}$$

B.
$$\frac{x+1}{3} = \frac{y}{1} = \frac{z-2}{-7}$$

C.
$$\frac{x-1}{1} = \frac{y}{1} = \frac{z+2}{-3}$$

D.
$$\frac{x+1}{1} = \frac{y}{1} = \frac{z-2}{3}$$

Câu 4: Trong không gian $Oxyz$, cho điểm $M(1; -2; 3)$ và mặt phẳng $(P): 2x - y + 3z + 1 = 0$. Phương trình của đường thẳng đi qua M và vuông góc với (P) là

$$\text{A. } \begin{cases} x = 1 + 2t \\ y = -2 - t \\ z = 3 + 3t \end{cases} .$$

$$\text{B. } \begin{cases} x = -1 + 2t \\ y = 2 - t \\ z = -3 + 3t \end{cases} .$$

$$\text{C. } \begin{cases} x = 2 + t \\ y = -1 - 2t \\ z = 3 + 3t \end{cases} .$$

$$\text{D. } \begin{cases} x = 1 - 2t \\ y = -2 - t \\ z = 3 - 3t \end{cases} .$$

3 Nhận xét

- Nếu biết PTTS hoặc Chính tắc, ta tìm được 1 VTCP
- Hai đường thẳng // thì hai VTCP coi là giống nhau hoặc cùng phương
- Hai đường thẳng vuông góc thì hai VTCP vuông góc. (tích vô hướng = 0).

Câu 5: Trong không gian $Oxyz$, đường thẳng $d: \frac{x+3}{1} = \frac{y-1}{-1} = \frac{z-5}{2}$ có một vectơ chỉ phương là

$$\text{A. } \vec{u}_1 = (3; -1; 5) .$$

$$\text{B. } \vec{u}_4 = (1; -1; 2) .$$

$$\text{C. } \vec{u}_2 = (-3; 1; 5) .$$

$$\text{D. } \vec{u}_3 = (1; -1; -2) .$$

Câu 6: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho hai điểm $A(1; 1; 0)$ và $B(0; 1; 2)$. Vectơ nào dưới đây là một vectơ chỉ phương của đường thẳng AB .

$$\text{A. } \vec{d} = (-1; 1; 2) .$$

$$\text{B. } \vec{a} = (-1; 0; -2) .$$

$$\text{C. } \vec{b} = (-1; 0; 2) .$$

$$\text{D. } \vec{c} = (1; 2; 2) .$$

Câu 7: Điểm nào thuộc đường thẳng $d: \frac{x+2}{1} = \frac{y-1}{1} = \frac{z+2}{2}$

$$\text{A. } P(1; 1; 2) .$$

$$\text{B. } N(2; -1; 2) .$$

$$\text{C. } Q(-2; 1; -2) .$$

$$\text{D. } M(-2; -2; 1) .$$

$$(I): \begin{cases} x = 2 + 2t \\ y = -3t \\ z = -3 + 5t \end{cases} \quad (II): \begin{cases} x = 2 - 4t \\ y = 6t \\ z = -3 - 10t \end{cases}$$

Câu 8: Cho 3 đường thẳng lần lượt có PT:

(III): $\frac{x-4}{2} = \frac{y-3}{-6} = \frac{z-2}{5}$. Trong các phương trình trên phương trình nào là phương trình của đường thẳng qua $M(-2; 0; -3)$ và nhận $\vec{a} = (2; -3; 5)$ làm một VTCP:

- A. Chỉ có (I). B. Chỉ có (III).
 C. (I) và (II). D. (I) và (III).

Câu 9: Trong không gian $Oxyz$, cho ba điểm $A(1; 2; 3), B(1; 1; 1), C(3; 4; 0)$.

Đường thẳng đi qua A và song song với BC có phương trình là

- A. $\frac{x+1}{4} = \frac{y+2}{5} = \frac{z+3}{1}$. B.
 C. $\frac{x-1}{2} = \frac{y-2}{3} = \frac{z-3}{-1}$. D. $\frac{x+1}{2} = \frac{y+2}{3} = \frac{z+3}{-1}$.

Câu 10: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$ cho điểm $A(1; 0; 2)$ và đường

thẳng d có phương trình: $\frac{x-1}{1} = \frac{y}{1} = \frac{z+1}{2}$. Viết phương trình đường

thẳng Δ đi qua A , vuông góc và cắt d .

- A. $\frac{x-1}{2} = \frac{y}{2} = \frac{z-2}{1}$. B. $\frac{x-1}{1} = \frac{y}{-3} = \frac{z-2}{1}$.
 C. $\frac{x-1}{1} = \frac{y}{1} = \frac{z-2}{1}$. D. $\frac{x-1}{1} = \frac{y}{1} = \frac{z-2}{-1}$.

4. Cách tìm VTCP

- Tìm $\vec{u}_1; \vec{u}_2$ sao cho $\vec{u}_1 \neq k\vec{u}_2$ đồng thời $\begin{cases} \vec{u} \perp \vec{u}_1 \\ \vec{u} \perp \vec{u}_2 \end{cases} \Rightarrow \vec{u} = \begin{bmatrix} \vec{u}_1 \times \vec{u}_2 \\ \vec{u}_1 \times \vec{u}_2 \end{bmatrix}$

Câu 11: Trong không gian $Oxyz$, cho điểm $M(1;-1;2)$ và hai đường thẳng

$$d: \begin{cases} x = t \\ y = -1 - 4t \\ z = 6 + 6t \end{cases} \quad d': \frac{x}{2} = \frac{y-1}{1} = \frac{z+2}{-5}.$$

Phương trình nào dưới đây là

phương trình đường thẳng đi qua M , vuông góc với d và d' ?

- A. $\frac{x-1}{17} = \frac{y+1}{14} = \frac{z-2}{9}$.   B. $\frac{x-1}{14} = \frac{y+1}{17} = \frac{z+2}{9}$.
- C. $\frac{x-1}{17} = \frac{y+1}{9} = \frac{z-2}{14}$.   D. $\frac{x-1}{14} = \frac{y+1}{17} = \frac{z-2}{9}$.

Câu 12: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho điểm $A(1;-2;3)$ và hai mặt

phẳng $(P): x + y + z + 1 = 0$, $(Q): x - y + z - 2 = 0$. Phương trình nào dưới

đây là phương trình đường thẳng đi qua A , song song với (P) và (Q) ?

- A. $\begin{cases} x = 1 + t \\ y = -2 \\ z = 3 - t \end{cases}$.   B. $\begin{cases} x = -1 + t \\ y = 2 \\ z = -3 - t \end{cases}$.
- C. $\begin{cases} x = 1 + 2t \\ y = -2 \\ z = 3 + 2t \end{cases}$.   D. $\begin{cases} x = 1 \\ y = -2 \\ z = 3 - 2t \end{cases}$.

Câu 13: Trong không gian $Oxyz$, tọa độ hình chiếu vuông góc của $M(1;0;1)$ lên

đường thẳng $(\Delta): \frac{x}{1} = \frac{y}{2} = \frac{z}{3}$ là

- A. $(2;4;6)$.   B. $\left(1; \frac{1}{2}; \frac{1}{3}\right)$.
- C. $(0;0;0)$.   D. $\left(\frac{2}{7}; \frac{4}{7}; \frac{6}{7}\right)$.

BÀI TẬP VỀ NHÀ

TRẮC NGHIỆM.

Câu 1: Trong không gian $Oxyz$, đường thẳng đi qua điểm $M(1;2;-3)$ và nhận vectơ $\vec{u} = (2;-1;1)$ làm vectơ chỉ phương có phương trình chính tắc là

A. $\frac{x-2}{1} = \frac{y+1}{2} = \frac{z-1}{-3}$. **B.** $\frac{x+1}{2} = \frac{y+2}{-1} = \frac{z-3}{1}$.

C. $\frac{x-1}{2} = \frac{y-2}{-1} = \frac{z+3}{1}$. **D.** $\frac{x+2}{1} = \frac{y-1}{2} = \frac{z+1}{-3}$.

Câu 2: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho hai điểm $A(1;1;2)$, $B(2;-1;0)$. Viết phương trình đường thẳng AB ?

A. $\begin{cases} x = 2 + k \\ y = -1 - 2k \\ z = -2k \end{cases}$. **B.** $\begin{cases} x = 1 + 3t \\ y = 1 + 2t \\ z = 2 + 2t \end{cases}$.

C. $\frac{x}{1} = \frac{y-3}{-2} = \frac{z+4}{-2}$. **D.** $\frac{x}{-1} = \frac{y+1}{2} = \frac{z+2}{2}$.

Câu 3: Trong không gian tọa độ $Oxyz$, phương trình nào dưới đây là phương

$$d: \begin{cases} x = 1 + 2t \\ y = 3t \\ z = -2 + t \end{cases} ?$$

trình chính tắc của đường thẳng

A. $\frac{x+1}{2} = \frac{y}{3} = \frac{z-2}{1}$. **B.** $\frac{x-1}{1} = \frac{y}{3} = \frac{z+2}{-2}$

C. $\frac{x+1}{2} = \frac{y}{3} = \frac{z-2}{-2}$. **D.** $\frac{x-1}{2} = \frac{y}{3} = \frac{z+2}{1}$

Câu 4: Trong không gian $Oxyz$, phương trình của đường thẳng đi qua điểm $A(0;3;-1)$ và vuông góc với mặt phẳng $x-3y+4z-2=0$ là

A. $\frac{x-1}{-1} = \frac{y}{3} = \frac{z-3}{-4}$. **B.** $\frac{x}{1} = \frac{y+3}{-3} = \frac{z+1}{4}$.

C. $\frac{x}{-1} = \frac{y-3}{3} = \frac{z-1}{-4}$. **D.** $\frac{x}{1} = \frac{y+3}{-3} = \frac{z-1}{4}$.

Câu 5: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$ cho ba điểm $A(0; -1; 3)$, $B(1; 0; 1)$, $C(-1; 1; 2)$. Phương trình nào dưới đây là phương trình chính tắc của đường thẳng đi qua A và song song với đường thẳng BC ?

- A.** $\begin{cases} x = -2t \\ y = -1+t \\ z = 3+t \end{cases}$.   **B.** $x - 2y + z = 0$.
C. $\frac{x}{-2} = \frac{y+1}{1} = \frac{z-3}{1}$.   **D.** $\frac{x-1}{-2} = \frac{y}{1} = \frac{z-1}{1}$.

Câu 6: (Đề Minh Họa 2020 Lần 1) Trong không gian $Oxyz$, điểm nào dưới đây

thuộc đường thẳng $d: \frac{x+1}{-1} = \frac{y-2}{3} = \frac{z-1}{3}$?

- A.** $P(-1; 2; 1)$.   **B.** $Q(1; -2; -1)$.
C. $N(-1; 3; 2)$.   **D.** $P(1; 2; 1)$.

Câu 7: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho điểm $M(-4; 0; 0)$ và đường

thẳng $\Delta: \begin{cases} x = 1-t \\ y = -2+3t \\ z = -2t \end{cases}$. Gọi $H(a; b; c)$ là hình chiếu của M lên Δ . Tính $a+b+c$.

- A.** 5 .   **B.** -1 .   **C.** -3 .   **D.** 7 .

TRẢ LỜI NGẮN.

Câu 8: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho hai đường thẳng

$d_1: \begin{cases} x = t \\ y = -1-4t \\ z = 6+6t \end{cases}$ và $d_2: \frac{x}{2} = \frac{y-1}{1} = \frac{z+2}{-5}$. Đường thẳng d_3 qua $M(1; -1; 2)$

và vuông góc với cả d_1, d_2 . biết $A = (15; b; c)$, tính $b + c$?

Trả lời: .

$$d: \begin{cases} x = 1+t \\ y = 2t \\ z = -1 \end{cases},$$

Câu 9: Trong không gian với hệ tọa độ $Oxyz$, cho đường thẳng d đi qua điểm $M(1;2;1)$ và mặt phẳng $(P): 2x + y - 2z - 1 = 0$. Đường thẳng Δ đi qua M , song song với (P) và vuông góc với d , biết Δ đi qua điểm $A = (9; b; c)$, tính $b + c$?

Trả lời: .

Câu 10: Trong không gian $Oxyz$, tọa độ hình chiếu vuông góc của điểm $A(3;2;-1)$ lên mặt phẳng $(\alpha): x + y + z = 0$ là: $H(a; b; c)$ tính $a + b + c$?

Trả lời: .